

Ügyiratszám: NAIH/2016/1684/2/V

[...]
részére

[...]

Tisztelt [...]!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) intézett levelében előadta, hogy cégük, a [...] (a továbbiakban: Társaság) tevékenysége során rendszeresen végez közúti keresztmetszeti forgalomszámlálást. Egy közeljövőben elkészítendő tanulmánytervhez olyan felmérést kívánnak elvégezni, melynek során rögzíteni kívánják – papíron vagy videokamera segítségével – azt, hogy egy területen, városrészen belül a gépjárművek honnan-hova mozognak. A rögzítés célja az, hogy a fenti adatok birtokában fel lehessen térképezni az adott terület utazási szokásait, amihez szükséges, hogy az egyes járművek rendszámát, vagy annak részletét is rögzítsék a vizsgált körzet be- és kilépő pontjain.

Kérdése arra irányult, hogy a fentieket a Társaság milyen módon végezheti jogszerűen.

1. A Hatóságnak a konzultációs beadványok megválaszolására az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. §-a alapján nincs törvényi kötelezettsége.¹ A Hatóság az Alaptörvény rendelkezéseiből fakadó szerepére tekintettel elsősorban a következő típusú konzultációs célú beadványokat válaszolja meg:

- Az egyéni joggyakorlás ügyében való tájékozódás, ha a beadvány közvetlenül az állampolgártól érkezik.
- Az állami-önkormányzati szervektől jogértelmezési kérdésekben érkezett beadványok.
- A Hatóság működésével, hatáskörének gyakorlásával kapcsolatos tájékoztatókérés.
- A Hatóság nemzetközi kötelezettségeihez kötődő megkeresések.

A Hatóság figyelembe veszi továbbá, ha a konzultációs megkeresés az adatvédelem érdekeit és az egységes jogalkalmazást segíti. A Hatóság egyéb esetekben – a Hatóság személyi kapacitásaira és az ügy súlyára, valamint az érintettek körére tekintettel – mérlegeli a válaszadás lehetőségét, és a kérdések érdemi megválaszolását elutasíthatja.

Tájékoztatom továbbá, hogy a Hatóság az Infotv. 38. § (4) h) pontja alapján az adatkezelő kérelmére adatvédelmi auditot folytathat le, így az audit jellegű konzultációs megkeresések megválaszolására is ennek keretén belül kerül sor.

¹ 38. § (2) A Hatóság feladata a személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése.

(3) A Hatóság a (2) bekezdés szerinti feladatkörében az e törvényben meghatározottak szerint

- a) bejelentés alapján vizsgálatot folytat;
- b) hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást folytathat;
- c) hivatalból titokfelügyeleti hatósági eljárást folytathat;
- d) a közérdekű adatokkal és a közérdekből nyilvános adatokkal kapcsolatos jogsértéssel összefüggésben bírósághoz fordulhat;
- e) a más által indított perbe beavatkozhat;
- f) adatvédelmi nyilvántartást vezet.

Az adatvédelmi audit főbb szabályait az Infotv. 69. §-a tartalmazza. Az adatvédelmi auditról szóló részletes tájékoztatást megtalálja a Hatóság honlapján, a <http://www.naih.hu/adatvedelmi-audit.html> link alatt.

2. A fentiekre tekintettel a Hatóság az Ön konzultációs megkeresésében foglalt kérdésekben az alábbi, általános tájékoztatást tudja adni:

2.1. Az Infotv. rendelkezései alapján egy ember arca, képmása személyes adatnak², a képfelvétel készítése, valamint az adatokon elvégzett bármely művelet pedig adatkezelésnek³ minősül, amihez – külön törvényi felhatalmazás hiányában – az érintett⁴ hozzájárulása⁵ szükséges.

Az Infotv. fogalom-meghatározásából következően a személyes adatok két általános csoportja különböztethető meg. Egyrészt személyes adatnak minősül az érintettel kapcsolatba hozható bármely adat, másrészt személyes adat az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés is. Ezen információkat azért vonja a szabályozás a védelem körébe, mert számos adatkezelésnek éppen az a célja, hogy a felvett információkból az érintettre vonatkozó következtetéseket vonjon le.

Az adatkezelés szempontjából érintettnek tekinthető egyrészt az azonosított természetes személy (például név és képmás alapján azonosított személy), másrészt a közvetlenül azonosítható természetes személy (például a személygépjármű rendszáma alapján beazonosítható az üzembentartó személy), végezetül pedig a közvetetten azonosítható személy (bizonyos információk összessége alapján meghatározható a személy kiléte). Nem szükséges tehát, hogy az érintett ténylegesen azonosításra kerüljön, mivel a személyes adatminőség keletkezéséhez elegendő, ha fennáll az azonosítás lehetősége.

2.2. Az Infotv. alapján személyes adat kezelhető akkor is, ha az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen, vagy aránytalan költséggel járna, és a személyes adat kezelése az adatkezelő jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges. A törvény fenti rendelkezése – az adatkezelő jogos érdeke – alapján folytatott adatkezelés jelentősen korlátozza az érintettek információs önrendelkezési jogát, hiszen az adatkezelő jogos érdeke, mint jogalap, épp az érintett hozzájárulásának hiánya esetére teszi lehetővé az adatkezelést.⁶

Így ezen jogalap alkalmazáshoz *az adatkezelőknek minden esetben el kell végezniük az ún. érdekmérlegelési tesztet*, amelyre vonatkozóan irányadó megállapításokat tartalmaz az Adatvédelmi Irányelv⁷ 29. cikke szerint létrehozott Adatvédelmi Munkacsoport⁸ 6/2014. számú Véleménye⁹.

² Infotv. 3. § 2. *személyes adat*: az érintettel kapcsolatba hozható adat - különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret -, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.

³ Infotv. 3. § 10. *adatkezelés*: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adaton végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adat további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése.

⁴ Infotv. 3. § 1. *érintett*: bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy - közvetlenül vagy közvetve - azonosítható természetes személy.

⁵ Infotv. 5. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).

⁶ Infotv. 6. § (1) Személyes adat kezelhető akkor is, ha az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, és a személyes adat kezelése az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges, és ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll.

⁷ A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.

⁸ Az Adatvédelmi Munkacsoport az adatvédelemmel, valamint a magánélet védelmével kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó, független európai tanácsadó szerv.

Az érdekmérlegelési teszt voltaképp egy három lépcsős folyamat, melynek során azonosítani kell az adatkezelő jogos érdekét, valamint a súlyozás ellenpontját képező adatalanyi érdeket és az érintett alapjogot, végül a súlyozás elvégzése alapján meg kell állapítani, hogy kezelhető-e a személyes adat.

Emellett a teszt eredményét nyilvánosan közzé is kell tennie az adatkezelőnek, mégpedig oly módon, hogy annak alapján az érintettek egyértelműen meg tudják állapítani, mely jogos érdek alapján miért is tekinthető arányos korlátozásnak az, hogy az adatkezelő a beleegyezésük nélkül kezeljen személyes adatot.

Amennyiben az adatkezelő *nem végzi el sikeresen* az érdekmérlegelési tesztet, úgy a fenti jogalap jogszerű alkalmazásához szükséges feltételek és garanciák nem biztosíthatók, így az adatkezelő *nem hivatkozhat az adatkezelése jogalapjaként* az Infotv. 6. § (1) b) pontjára.

A teszt elvégzése tehát az adatkezelő felelősségi körébe tartozik, így annak eredménye csak abban az esetben vehető figyelembe a jogalap alátámasztására, amennyiben az adatkezelő az érdekmérlegelési tesztet *megfelelően* végezte el.

2.3. Megállapítható tehát, hogy egy személygépjármű rendszáma olyan személyes adatnak minősülhet, melyek alapján az érintett azonosítható.

A Hatóság álláspontja szerint a Társaságnak a felmérés elkészítése során lehetősége van arra is, hogy a számára szükséges adatokat olyan módon rögzítse, mely eljárás során személyes adatok kezelése nem történik. Ez megvalósítható például olyan adatrögzítési technika alkalmazásával, mely során a rendszámok egy része (legalább két karakter), valamint a járművezetők és utasok arca nem kerül rögzítésre.

A Hatóság – eljárási kereteket nélkülöző, konzultációs válaszként kiadott – jelen tájékoztatása sem jogszabálynak, sem egyéb jogi eszköznek nem tekinthető, az normatív jelleggel, jogi erővel, illetve kötelező tartalommal nem rendelkezik. A Hatóság jelen ügyben rendelkezésre bocsátott információk alapján kialakított jogértelmezése más hatóságot, a bíróságot és az adatkezelőt nem köti, annak csak iránymutató jellege van.

Az állásfoglalás, tájékoztatás kiadása tehát nem mentesíti annak címzettjét illetve az adatkezelőt saját jogi álláspontja kialakításának szükségessége, illetve az adatkezelésért fennálló felelősség alól.

Budapest, 2016. március „ ”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

⁹ 6/2014. számú vélemény az adatkezelő 95/46/EK irányelv 7. cikke szerinti jogszerű érdekeinek fogalmáról, WP217, http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp217_hu.pdf